

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง คุณภาพชีวิตของลูกเรือประมงอวนดำสัญชาติไทย กรณีศึกษา : แพปลา โชคสุตารัตน์ อำเภอกะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี ซึ่งการดำเนินการศึกษาในครั้งนี้เป็นศึกษาเชิงปฏิบัติการและผสมผสานแนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบของรูปแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อหาแนวทางพัฒนาคุณภาพชีวิตของลูกเรือประมงอวนดำสัญชาติไทย และการเขียนรายงานในรูปแบบลักษณะของการพรรณนาวิเคราะห์ (Description) โดยผู้ศึกษาได้กำหนดขั้นตอนและวิธีการศึกษาวิจัยตามขั้นตอนต่าง ๆ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

สำหรับการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่างเพื่อใช้ในการวิจัย โดยการศึกษาจากเอกสารตำราที่เกี่ยวข้อง รวมไปถึงคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อให้งานวิจัยมีความถูกต้องและมีความสมบูรณ์มากที่สุด ซึ่งประชากรและกลุ่มตัวอย่างนำเสนอได้ ดังนี้

1. ประชากรที่ศึกษาในครั้งนี้ คือ ผู้ประกอบอาชีพประมงในอ่าวไทยประเภทเรืออวนดำสัญชาติไทย ซึ่งไม่ทราบจำนวนสุทธิ
2. กลุ่มตัวอย่างเป้าหมายสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยการใช้จากการสุ่มแบบไม่ทราบจำนวนประชากร โดยใช้สูตรการสุ่มของ โคชารัล (Cochran, อ้างถึงใน จรัสศรี ผ่องโสภา, 2553 : 72) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 384 ราย ดังสูตรต่อไปนี้

$$n = \frac{P(1-P)Z^2}{(e)^2}$$

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

P = แทนสัดส่วนของประชากรที่ผู้วิจัยต้องการต้องการสุ่มโดยนำค่าสถิติในอดีตมาใช้แทนได้ (P = 0.02)

Z = แทนความเชื่อมั่นที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ 95% ซึ่งเป็นระดับนัยสำคัญทางสถิติ มีค่าเท่ากับ 1.96 (เชื่อมั่น 95% หรือผิดพลาด 5%) (Z = 1.96)

e = แทนสัดส่วนในการคลาดเคลื่อนที่ยอมให้เกิดขึ้นได้ (e = 0.04)

$$n = \frac{0.2(1-0.2)(1.96)^2}{(0.04)^2}$$

= 384 คน

3. การสุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยใช้วิธีกำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่างโดยใช้การตัดสินใจส่วนตัว (Judgment Sampling) โดยเลือกชาวประมงเรืออวนดำสัญชาติไทยในอำเภอไทยที่นำเรือเข้ามาจอดเทียบฝั่งในอำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี และนำปาลามาขึ้นกับแพปลาโชคสุดารัตน์

4. การเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิธีแบบสะดวก (Convenience Sampling) โดยให้กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้กรอกแบบสอบถามด้วยตนเอง ดำเนินการเก็บแบบสอบถามจากผู้ประกอบอาชีพประมงสัญชาติไทย ประเภทเรืออวนดำในอำเภอไทยที่นำเรือเข้ามาจอดเทียบฝั่งในอำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี ให้ครบตามจำนวนที่กำหนดไว้

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตของลูกเรือประมงอวนดำสัญชาติไทย กรณีศึกษา : แพปลาโชคสุดารัตน์ อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยมีกระบวนการต่าง ๆ ในการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

1. ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามที่ใช้เพื่อการเก็บข้อมูลจากเอกสารต่าง ๆ รวมถึงศึกษาดำรงที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบแนวความคิดและการออกแบบสร้างแบบสอบถาม

2. ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีต่าง ๆ รวมทั้งเอกสารและรายงานผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยพิจารณาถึงรายละเอียดต่าง ๆ เพื่อให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่กำหนดไว้

3. สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างเพื่อนำมาวิเคราะห์

4. แบบสอบถามตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงานในเรือ รายได้ต่อเดือน และภูมิภนา

5. แบบสอบถามตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตของลูกเรือประมงเรืออวนดำ สัญชาติไทย ประกอบด้วย ด้านสังคมสิ่งแวดล้อม ด้านการอุปโภคบริโภค ด้านสิทธิมนุษยชน ด้านสุขภาพพลานามัย และด้านการประกอบอาชีพ

6. แบบสอบถามตอนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับประเด็นแนวคิดและข้อเสนอแนะอื่น ๆ จากผู้ตอบแบบสอบถาม

การทดสอบเครื่องมือ (Try - Out)

เพื่อให้การศึกษาข้อมูลภาคสนามมีความถูกต้องและเชื่อถือได้ ก่อนที่จะนำเครื่องมือหรือแบบสอบถามไปใช้ในการเก็บข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบเครื่องมือโดยการขอความอนุเคราะห์บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี ออกหนังสือถึงผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความถูกต้องของเครื่องมือจำนวน 3 ท่าน ซึ่งมีขั้นตอนต่าง ๆ ดังนี้

1. นำแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจทานและนำมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์และครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัย

2. หาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปหาความเชื่อมั่นโดยทำการทดสอบเครื่องมือกับกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 ราย โดยใช้สูตรค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) (กัลยา วาณิชยบัญชา, 2554 : 81) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .9220

3. นำแบบสอบถามที่ได้ศึกษาหาความเชื่อมั่นแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้แบบสอบถามมีความสมบูรณ์และครอบคลุมวัตถุประสงค์มากยิ่งขึ้นและนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยเรื่อง คุณภาพชีวิตของลูกเรือประมงอวนดำสัญชาติไทย กรณีศึกษา : แพลาโซ่ศุภารัตน์ อำเภอกะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ จากเอกสารทางวิชาการ รายงานการวิจัย บทความ วารสาร ข้อมูลทางสถิติ เอกสารจากผู้วิจัยท่านอื่นที่ได้ศึกษาไว้ก่อนแล้ว รวมทั้งแนวคิด ทฤษฎีต่าง ๆ จากข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต เป็นต้น เพื่อนำมากำหนดตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา และเป็นข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อจะใช้นับสนุนการวิจัยให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

2. ดำเนินการจัดการศึกษาค้นคว้าตามระเบียบวิธีวิจัย โดยการขอหนังสือขออนุญาต เก็บรวบรวมข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อขอความอนุเคราะห์ข้อมูลที่เป็นแหล่งข้อมูลสำหรับการวิจัยในครั้งนี้ เช่น สำนักงานกรมประมงอำเภอเกาะสมุย ผู้ประกอบการกิจการทางการประมง เป็นต้น พร้อมทั้งขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย เพื่อความถูกต้องและเหมาะสมของแบบสอบถาม

3. ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัย

4. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม โดยการใช้แบบสอบถามสำรวจความคิดเห็นของผู้ประกอบอาชีพประมงเรือวนดำในอำเภอไทยที่นำเรือเข้ามาจอดเทียบฝั่งในอำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี ตามที่ผู้วิจัยได้กำหนดไว้เบื้องต้น จำนวน 384 ชุด ซึ่งในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ผู้วิจัยมีผู้ช่วยในการเก็บข้อมูล และใช้ระยะเวลาในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างประมาณ 90 วัน

5. ตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของข้อมูลจากแบบสอบถาม แล้วนำมาประมวลผล และวิเคราะห์ผลทางสถิติตามที่กำหนดไว้ เพื่อนำเสนอเป็นรายงานการวิจัยต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ภายหลังจากการตรวจสอบความถูกต้อง ความสมบูรณ์ต่าง ๆ ของข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ ซึ่งสถิติที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีดังนี้

1. สถิติที่ใช้ในเกณฑ์การประเมินหรือวัดค่าด้านคุณภาพชีวิตชาวประมง มีเกณฑ์การให้คะแนนแยกตามลักษณะของข้อความที่ใช้วัดความสำคัญของแต่ละด้าน ดังนี้ (นราศรี ไววนิชกุล และชูศักดิ์ อุดมศรี, 2556 : 145 - 161)

ระดับคุณภาพชีวิต	ระดับคะแนน
มากที่สุด	5
มาก	4
ปานกลาง	3
น้อย	2
น้อยที่สุด	1

แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยแบ่งออกเป็น 5 ระดับ และกำหนดเกณฑ์สำหรับแปลความหมายจากคะแนนเฉลี่ย ดังนี้ (จรัสศรี ผ่องโสภา, 2553 : 76)

$$\begin{aligned}
 \text{ระดับค่าเฉลี่ย} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\
 &= \frac{5-1}{5} \\
 &= 0.8
 \end{aligned}$$

ค่าเฉลี่ย 4.20 – 5.00 หมายถึง ระดับคุณภาพชีวิตมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.40 – 4.19 หมายถึง ระดับคุณภาพชีวิตมาก

ค่าเฉลี่ย 2.60 – 3.39 หมายถึง ระดับคุณภาพชีวิตปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.80 – 2.59 หมายถึง ระดับคุณภาพชีวิตน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.79 หมายถึง ระดับคุณภาพชีวิตน้อยที่สุด

2. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล โดยใช้สถิติค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

3. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตของลูกเรือประมงอวนดำสัญชาติไทย กรณีศึกษา : แพปลาโชคสุदारรัตน์ อำเภอกะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.)

4. วิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของลูกเรือประมงอวนดำสัญชาติไทย กรณีศึกษา : แพปลาโชคสุदारรัตน์ อำเภอกะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล โดยใช้สถิติ t-test และ F-test และทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยสถิติ LSD

5. วิเคราะห์ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตของชาวประมงเรืออวนดำในอำเภอกะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยใช้สถิติในการแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)